

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Marie [Købkes Pigeskole.

Skole-Program.

Ved

Marie Købke.

(ved. Forstanderinde for Døttreskolen.)

Kjøbenhavn.

G. S. Wibes Bogtrykkeri.

1870.

Statens pædagogiske Studiensamling

Skolemsky

Dansk Skolemuseum
Biblioteket
Tilbenhavn

Naar en Skole udsteder et »Program«, plejer den deri at gjøre Rede for det hele udvortes Apparat, som den har sat eller agter at sætte i Bevægelse ved sin Undervisning: den gjør nøjagtigt Regnskab for Klasseantal, Timefordeling, Lærebøger, Lærerpersonele o. s. v. Hvor meget nu end disse Enkeltheder kunne have at betyde, naar det kommer an paa at klare en Skoles Standpunkt for Udenforstaaende, seer jeg mig dog ikke istand til i dette »Program« at gaa ind paa dem; thi deres Ordning maa nødvendig afhænge af den Tilslutning, som det maatte lykkes mig at vinde for en Skole, der ikke blot skal anlægges fra ny, men som agter i nogle Retninger at afvige fra det Sædvanlige, og over hvis udvortes Kaar det derfor vil være umuligt paa Forhaand blot at gjøre et løseligt Overslag. Jeg kan derfor kun, saa nøjagtigt, som det er mig muligt, angive de Grundsætninger, som ville være de ledende ved Skolens Indretning og Gang, fordi jeg, ikke blot ad Theoriens Vej, men fuldt saameget ad Erfaringens under min syvaarige Virksomhed som »Døtreskolens« Forstanderinde har vundet Tro paa dem, saa at jeg ikke turde tænke paa at begynde en ny Skole-Virksomhed, for hvilken

jeg selv alene bærer Ansvar, uden at bygge den paa dem.

Jeg vil da først omtale en underlig, en nedslaaende Erfaring, som jeg langtfra er ene om at have gjort — jeg troer, at de fleste Lærere ville kunne tale med derom, og for mange Forældre vil den maaske heller ikke indeholde noget Overraskende: medens de smaa Børn i Reglen ere glade ved deres Skolegjerning, med Liv og Sjæl deltage i Undervisningen, med Iver opfylde de Pligter, Skolen paalægger dem, og med Hengivenhed slutte sig til deres Lærere, giver denne Stemning i Mellemlklasserne Plads for en ganske anden. Man er just ikke kjed af Skolen, man vil maaske endog nødig forsømme den; men Interessen er kommen paa Afveje; det er ikke længer en Glæde at lære Noget — ja, der kan jo være en enkelt Lærer, som er »saa morsom« — derimod er der det muntre Samliv med Kammeraterne i Legetiderne og paa Skolevejen, det vil man nødig undvære, og Undervisningen bliver mere og mere Noget, som man nu maa tage med i Kjøbet, idet man dog søger at gjøre sig dens Byrde saa let som muligt. Om der end er mange Elever, paa hvem denne Skildring ikke passer, og som vedblive at arbejde ærligt og villigt, formaa de dog, hvad Klassens Holdning angaaer, kun Lidet ligeoverfor Flertallet, der tager sig Verden let; de trykkes selv af den herskende Stemning, og det kan være sørgeligt nok at se en og anden af dem efter nogen Tids Modstand falde fra og drive med Strømmen. Naar nu Skolegangen nærmer sig sin Afslutning, i øverste Klasse, indtræder der med mange Elever atter en Forandring: de begynde at forstaa, hvad det er, Skolen vil med dem og at vinde Interesse for dens Gjerning, og de gjøre da ogsaa med god Villie en Anstrængelse for

at komme med. Men det er ikke let gjort. Mens de have holdt Hvile og moret sig, har Undervisningsplanen ikke hvilet, men er gaaet regelmæssigt og gradvis fremad; der opdages altsaa mange Huller i Forberedelsen, som det nu bliver vanskeligt og besværligt at udfylde; de gamle slette Vaner vise sig ikke at være saa ganske lette at aflægge, og, hvad der næsten er det Værste, man har ofte Klassen imod sig. En Klasse er et Samfund, hvor ikke hver enkelt Elev arbejder for sig, men hvor den ene, om end ubevidst, enten støtter og hjælper den anden eller forhindrer hans Fremgang. Enhver Lærer ved, hvor let hans Arbejde kan være i én Klasse i Sammenligning med en anden, ikke fordi hins Elever ere mere begavede end dennes, men fordi der raader en bedre Aand: Elevernes fælles Opmærksomhed og Flid er rettet paa samme Opgave som hans, og Arbejdet, som foretages med samlede Kræfter, gaaer saa let og glædeligt, at selv de Elever, som fra Begyndelsen stode tilbage, efterhaanden vinde med. Men naar Læreren mærker, hvor ganske modsat det gaaer til, og hvor tungt Arbejdet kan blive ham, naar han har at kæmpe imod Klassens Aand, er det meget rimeligt, at de enkelte Elever maa gjøre samme Erfaring, og at de altsaa, naar de i øverste Klasse gjerne ville oprette det tidligere Forsømte, møde en meget alvorlig Hindring, saafremt ikke det samme Omslag indtræder hos de allerfleste af de Kammerater, med hvem de tidligere have gjort fælles Sag. Og selv om dette, hvad der just ikke er meget sandsynligt, skeer, har Klassen, som Klasse, sine uheldige Vaner, der maaske ere endnu vanskeligere at aflægge end den Enkeltes. Skolen har derfor ikke Grund til at undre sig meget, om den just ikke naaer at se store Resultater af den Forandring til det Bedre, som

den kan skjønne at være indtraadt hos endel af dens ældre Elever; den maa trøste sig ved at kunne sende dem ud i Livet, vel ikke udrustede med nogen synderlig stor aandelig Dygtighed, men dog øjensynlig gennemtrængte af en bedre Villie til at erhverve sig den — om Lejlighed dertil maatte gives dem — end for nogle Aar siden. De Enkelte, der gjøre en glædelig Undtagelse, hvad Dygtigheden angaaer, opvejes desværre af de Mange, der hverken medbringe den eller Villie til at erhverve sig den, men forlade Skolen som et Fængsel for at nyde deres Frihed og more sig ved Livet, som de efter fattig Lejlighed have moret sig i Skolen.

Naar jeg har dvælet temmelig vidtløftig ved Skildringen af dette Forhold, saaledes som det viser sig for mig, er det, for at man maa kunne forstaa, at jeg inaa gjøre, hvad jeg kan, for at forandre det, og at Skolen efter min Mening ikke maa vrage noget Middel til at komme bort fra en Tilstand, der truer med at forspilde dens Gjerning. — Spørgsmaalet bliver da, om Skolen overhovedet kan gjøre Noget herimod, om ikke det paa-ankede Onde har sin Rod i Naturforhold, ligeoverfor hvilke den er magtesløs, og i sociale Forhold, som den omtrent ligesaa umuligt kan forandre. Jeg har hørt den Paastand fremsætte, at den saakaldte Udviklingsalder — hos Pigebørn omtrent Alderen fra 12 til 14 Aar — i forholdsvis ringe Grad egner sig til anstrængende og vedholdende aandeligt Arbejde, medens den derimod udfordrer megen Øvelse af de legemlige Kræfter. Hvis denne Mening blot har nogen Sandsynlighed for sig, vilde det være i høj Grad ønskeligt, om Læger og erfarne Skolemænd vilde prøve den, og, befandtes den at være rigtig, maatte Skolen, der ikke kan forandre Naturloven, selvfølgelig indrette sig efter den og fordele

det Arbejde, den paalægger Børnene, overensstemmende med den. Tungere vilde det unegtelig falde Skolen at bøje sig for den sociale Lov, ifølge hvilken Børnene allerede i denne Alder i en paafaldende Grad tage Del i Forlystelser, der kunne være anstrængende nok endog for Voxne, og som desuden netop egne sig til i det barnlige, med en levende Phantasi udrustede Sind at fremkalde den Adspredthed, hvorover Skolen klager. Hvor Skolens Gjerning af denne Grund bliver tung for dens Elever, kan den vel fralægge sig alt Ansvar; men der kan være en anden Aarsag til Ondet, som Skolen ikke tør tage sig let, naar den mener, at den er tilstede. Det var jo muligt, at den forlangte et Arbejde af Barnet, som dette ikke kan yde, og at det var Fornemmelsen heraf, som betog det Lyst og Iver ved Arbejdet. Er der nu tilmed en Følelse af dette Misforhold eller dog en svag Mistanke om det tilstede hos Læreren eller hos Forældrene, saa tager man det maaske ikke saa nøje med Udførelsen af Gjerningen: man forlanger rigtignok det Hele, men Barnet mærker snart, at det kan slippe med at yde det Halve; det fører sig denne Erfaring til Nytte og slaaer sig til Ro ved en halv Opmærksomhed, en halv Forstaaelse og en halv Hjemmeforberedelse — hvad Under da, at Interessen ved Arbejdet ogsaa bliver halv, at Slaphed afløser Iveren, og at man søger at holde Humeuret vedlige ved forskellige lystige Smaaaff, der kunne tage sig ganske uskyldige og maaske vittige ud for Udenforstaaende, men som Skolen, der kjender deres Aarsag og kan bedømme deres Virkninger, ikke kan betragte med slet saa venlige Øjne. Hvis Eleverne tage Sagen paa en anden Maade, hvad dog ikke saa ganske faa gjøre, og holde Skridt med de stigende Fordringer, udsættes de for Fare af en anden Art, for de alvorlige

Følger af Overanstængelse — hvis nemlig den Forudsætning viser sig at være rigtig, at Skolen forlanger forstrængt et Arbejde af sine Elever. Om det nu ogsaa virkelig forholder sig saaledes, er vistnok ikke let at afgjøre; man har nogen Vanskelighed ved i en Sag af denne Natur at finde fuldgyldige Beviser og er i høj Grad henvist til et personligt Skjøn. Hvad mig angaaer, har jeg unegtelig faaet det Indtryk af Tingene, at en »højere Pigeskole«, der giver Undervisning i alle de saakaldte »almindelige Skolefag« — man kunde maaske for Kortheds Skyld kalde dem Realfagene — og saa desuden i tre fremmede Sprog, maa fordrø for strængt et Arbejde eller lade sig nøje med halvgjort Gjerning. — I sin Bog »Om de lærde Skolers Undervisningsplan« ansætter Gosch 6 Timers dagligt Aandsarbejde til det Meste, den lærde Skole paa nogen Maade maa forlange af sine Disciple, idet han gaaer ud fra, »at 8 til 9 Timers vedholdende Hjernearbejde om Dagen er det Højeste, som til Stadighed kan udrettes af en fuldt udviklet Mand uden Skade for Sundheden« — mon man saa tør paalægge en lille Pige mere end 6 Timers aandeligt Arbejde daglig eller endog blot saameget, og mon Skolen ikke maa gjøre det, idetmindste med sine kun jævnt begavede Elever, naar den vil sætte en Skoleplan som den ovenanførte igjennem? Det er ikke let for en Skole at danne sig en rigtig Forestilling om, hvor lang en Tid Eleverne maa anvende paa deres Hjemmearbejde, og om hvorledes de anvende denne Tid. Da dog saameget kommer an paa, at Skolen ikke er ganske fremmed for dette Forhold, troer jeg, at den gjør vel i at paatage sig Tilsynet med sine yngre Elevers Lektielæsning — jeg har i flere Aar ført dette igjennem i »Døtreskolen« og agter at indrette min egen Skole paa samme Maade.

Skoletiden forlænges rigtignok herved for et Par Klasser til 6 Timer, men ved en halv Times daglig Gymnastik saavel som ved hyppige Legetider afbrydes det stille-siddende Arbejde. At paa denne Maade Eftermiddagen holdes fri for aandeligt Arbejde, anseer jeg for et stort Gode; men Hovedsagen bliver dog for mig, at Børnene, fra de ere smaa, vænnes til at arbejde stadigt og flittigt, naar de læse paa deres Lektier, og til at undvære overflødig Hjælp; thi man maa ikke tro, at Lektielæsningen paa Skolen er ensbetydende med, at Lektierne gennemtygges med Eleverne; samt paa den anden Side, at Skolen gennem den tilsynshavende Lærerinde forvisser sig om hver enkelt Elevs større eller mindre Lethed til at lære og derved faaer Lejlighed til at tage særlige Hensyn, som ofte kunne være højst nødvendige, og at den ligeledes kan kontrollere det Arbejde, som Skolen i det Hele og hvert enkelt Fag for sig paalægger Klassen. Hvor det da viser sig, at Arbejdet overskrider det Omfang, som Skolen kan tillade, kan den med Lethed sørge for en Formindskelse deraf. Det har desuden vist sig, at Klasser, som paa denne Maade ere blevne øvede i at arbejde, have bragt det til en større gennemsnitlig Dygtighed end ved Lektielæsningen i Hjemmet, navnlig fordi de svagere begavede og de søvnigere Naturen godt kunde bringes til at holde nogenlunde Skridt med Klassen, undertiden rigtignok ved passende Læmpelser. Jeg tør, støttet paa denne Erfaring, sige, at Undervisningen kan gaa godt og bære god Frugt, saalænge Børnene ere smaa og Læregjenstandene faa; men i Mellemlklasserne forøges Arbejdet uforholdsmæssigt — Naturhistorie og Verdenshistorie samt 2 fremmede Sprog komme til, medens naturligvis de andre Fag stille større Fordringer til Børnene nu end før —

og saa have vi Tilbagegangen. Jeg troer derfor, at en Skole gjør vel i at overveje, om der ikke er noget af alt dette, som den kan kaste bort, og, kommer den til det Resultat, at Noget kan undværes, maa den vist hellere lade det fare end udsætte sig for at forspilde Alt. Jeg mener, at vi paa ingen Maade kunne slippe noget af Realfagene, men at der dog vel bør vaages over, at ikke i dem det Uvæsentlige trænger sig frem og bliver til Besvær, skjønt det kan være vanskeligt nok her at trække Grænsen. Ved de fremmede Sprog, derimod, som paalægge en Mængde af Eleverne et uhyre Arbejde, kan man meget godt skaffe en Lettelse tilveje uden at slippe noget Væsentligt: man kan ganske simpelt udelade et af dem. Jeg anseer det nemlig for at være Sprogundervisningens Betydning, at Sandsen for de sproglige Phænomener vækkes, saa at man faaer Øre for dem og Forstand paa dem, navnlig ved en bestandig Jævnførelse af de fremmede Sprog med Modersmaalet. Derimod holder jeg det for uvæsentligt, om dette skeer igjennem et, to, tre eller fire fremmede Sprog; jeg troer endog, at den sproglige Tænkning vilde uddannes fyldigere igjennem f. Ex. to end igjennem tre, naar man havde en bestemt Tid at anvende paa Sprogundervisningen og da ved at samle den paa to Sprog kunde trænge dybere ind i disse, end man vilde kunne i de tre. Et Hensyn, som jævnlig gjøres gjældende for at forsvare de tre fremmede Sprog — det praktiske, nemlig — tør Skolen ikke vise altfor stor Imødekommenhed; thi det beroer i Virkeligheden paa en stor Vilkaarlighed. Lad nu ogsaa være, at En og Anden længere hen i Livet kunde faa Brug for det tredie Sprog — det udelukkede — saa kunde det jo ogsaa hænde sig, at hun fik Brug for et fjerde eller femte, som dog Ingen har tænkt paa at

anbefale Skolen til Optagelse. Nej, lad Skolen uddanne dygtige Mennesker, der have Smag for og Forstand paa at arbejde og Troskab imod deres Pligt, saa skulle de nok senere hen i Livet erhverve sig den Kundskab, som de maatte komme til at bruge, ogsaa et fremmed Sprog. Skolen har gjort Sit, naar dens Sprogundervisning har været forstandigt anlagt; saa er Grundvolden lagt, og videre kan en Undervisning for Børn ikke drive det i denne Retning saa lidt som i andre. Det praktiske Hensyn maa henvises til Fagskoler, hvor de Voxne søge det, de have Brug for ifølge den særlige Stilling i Livet, som de have valgt sig, og Skolen kan intet Hensyn tage til den uheldige Omstændighed, at saadanne Skoler for den kvindelige Ungdom endnu kun i ganske enkelte Retninger findes her i Landet. Derimod vil jeg personlig gjerne tage Hensyn dertil, og, medens jeg har til Hensigt at udelukke Tydsk af min Skole, agter jeg at oprette et Kursus i dette Sprog for de unge Piger, som have forladt Skolen, og som maatte ønske at lære det. Jeg troer, at det vil vise sig, at det Tydske, hvis Ordforraad ligger vort Modersmaals saa nær, i forholdsvis meget kort Tid vil kunne læres af Voxne, der igjennem andre Sprog have erhvervet sig en grundig sproglig Dannelse. Af de to fremmede Sprog, som jeg vil optage i min Skoleundervisning, vil Engelsk blive det første og Fransk senere komme til.

Af Ugens Undervisningstimer, der for de fleste Elever ville blive 30, men for nogle Klasser, som tidligere anført, 36 i Tallet, ville omtrent 3 blive anvendte til Gymnastik, saaledes at enhver Elev, saavidt muligt midt i Skoletiden, daglig vil gymnasticere en halv Time. Jeg troer, at Skolen maa finde sig i at afse denne Tid fra sine andre Undervisningsfag, om det end kan falde den

vanskeligt, for at sikre sine Elever mod den Fare for Sundheden, der kunde medføres af det langvarige stillesiddende Arbejde, som den paalægger dem. Den naturlige Trang til Bevægelse er saa stor hos et Barn, at den næppe kan tilfredsstilles ved den Afbrydelse af det stillesiddende Liv, som tilvejebringes ved Timeskiftet, da en Pigeskole i Reglen kun kan byde sine Elever en tarvelig Lejlighed til Bevægelse i Fritiderne, og denne Lejlighed end ikke benyttes af dem alle.

En Klasse af Lærefag, som jeg kunde ønske at omtale med et Par Ord, er de kvindelige Haandarbejder. Jeg vil gjøre, hvad jeg kan, for at de ikke skulle blive stedmoderligt behandlede; der maa gives dem saamegen Tid — i Gjennemsnit vel en Time om Dagen, lidt mere for de lavere og lidt mindre for de højere Klasser — at Eleverne kunne opnaa en vis Færdighed, uden hvilken de næppe ville faa den Lyst til og den Agtelse for dette Arbejde, som jeg ønsker, at de skulle tage med sig, naar de forlade Skolen. Det vil maaske paa mangt et Sted ikke være overflødigt at lægge et godt Ord ind for denne Gjerning i en Tid, der fortrinsvis sætter Pris paa aandeligt Arbejde. Haandens Gjerning kan og skal dog tillige være Aandens, og, om man end kan opfinde Maskiner, som kunne gjøre dette eller hint Haandarbejde overflødigt, troer jeg næppe, at man nogensinde ved Maskiner vil erstatte Fingernemhed samt Sands for og Evne til at udføre sin Gjerning med Orden og Skjønhed, og dette Udbytte har man, eller kan dog idetmindste have det, af Undervisningen i Haandarbejde.

Der er endnu en meget væsentlig Side af Skolens Liv, som jeg ved denne Lejlighed nødig vilde lade ganske uberørt, skjønt den ikke egner sig til meget vidtløftig Omtale i et »Program« — jeg mener Disciplinen.

Dette Ord betyder jo i Skolen noget Mere end en militair Afrettelse; det skulde være et Udtryk for den aandelige Magt og Myndighed, ved hvilken Skolen opdrager sine Elever. Skolen har i denne Henseende ikke faa Midler til sin Raadighed, og det er dens Ansvar, at den benytter dem vel. Den virker ikke blot opdragende gennem selve Undervisningen, men tillige gennem sin hele Anordning, idet den giver Øvelse i at føje sig ind under en bestemt Orden og fordrer Lydighed, og idet den paalægger et Arbejde og paaseer, at det udføres godt; men fornemmelig opdrager den igennem de Personligheder, den anvender. Den tør derfor aldeles ikke lade dette Hensyn upaaagtet ved Valget af sine Lærere; den skulde endog helst kunne sikre sig, ikke blot at disse ere pædagogisk dygtige Personer, men ogsaa at de, hvad dette Punkt angaaer, passe saaledes sammen indbyrdes, at ikke Børnene forvirres og paa en vis Maade demoraliseres ved at opdage, at man nok kan opføre sig en god Del anderledes i en Time end i en anden; thi denne Maade at erhverve sig Menneskekundskab paa er ikke sund saalidt som Benyttelsen af den saaledes indvundne Kundskab. — Men en Forudsætning er i højeste Grad nødvendig, naar Skolen i Sandhed skal virke opdragende, og uden den bliver Disciplinen, den gode Tone, eller hvad man nu vil kalde det, kun et tomt Navn og et smukt Skin, og det er Tillid og Hengivenhed fra Elevernes Side. Det er vist, at Skolen selv maa have Midler til at vække denne Følelse; men det er ligesaa vist, at den ikke kan vedligeholde den uden Hjemmets Hjælp. Det er og bliver Forældrene, som Børnene se op til med den største Tillid, og igjennem hvis Blik de uvilkaarligt komme til at betragte alle omgivende Forhold og Personer — det var ikke godt,

om det var anderledes. Meget vilde derfor være vundet, om Forældre, idet de overgave deres Barn til en bestemt Skoles Omsorg, altid vare sikre, baade paa deres egen Tillid til den, som bestyrede Skolen, og paa, at dens Grundsætninger vare i Overensstemmelse med deres egne. Thi kun naar dette er Hjemmets Grundstemning mod Skolen, kan det i Virkeligheden støtte dens Gjer- ning. Man vil da, for kun at nævne et Exempel, i Hjemmet modtage de Meddelelser, Børnene kunne have at gjøre om deres Skoleliv, paa en saadan Maade, at man styrker deres gode Tro til Skolen — man vil ikke let, selv om en Begivenhed ifølge et Barns Opfattelse tog sig noget underlig ud, strax fatte Mistanke mod Skolen og røbe den ved videre Udfritten; thi vel kan man give disse Spørgsmaal et meget uskyldigt Udseende, men den lille, fine Iagttager, som man har med at gjøre, ved meget vel, hvad der menes med dem, og lover sig selv at passe rigtig godt paa en anden Gang for at kunne bringe Fader og Moder god Besked om, hvorledes hans Lærer eller Lærerinde bærer sig ad med ham, og, holder han sit Løfte altfor godt, ja, saa er han inde paa en farlig Afvej: den, at bedømme sin Skole istedetfor ganske barnligt og enfoldigt at lade sig bedømme og vejlede af den. Selv om Forældre kunne mene, at Undervisningen var Skolens eneste Opgave, og oversaa, at Skolen sandelig har med Andet end blot med deres Barns Forstand at gjøre — de vilde dog ved at svække Tillidsforholdet i højeste Grad modvirke deres egen Hensigt med at sende Barnet i Skole, saa vist er det, at ikke engang den rene Forstandsoplysning tilegner et Barn sig tilgavns, naar det ikke troer godt om sin Lærer; thi Kundskaben og den, som meddeler den, smelte sammen for det barnlige Sind, der elsker Læreren for Kundska-

bens, men ogsaa Kundskaben for Lærerens Skyld. Jeg vilde nødig, at, hvad jeg her har sagt, skulde forstaaes, som om Skolen maatte ønske at udelukke Hjemmet fra at tage Del i, hvad der skeer paa dens Enemærker; vi kunne tvertimod ingenlunde undvære den Hjælp, som det er os i vor Gjærning, naar vore Elever føle, at deres Nærmeste følge den med Interesse. Naar Hjemmet er i fuld Samstemning med Skolen, er der tilvisse heller ikke Grund til at frygte for, at Forældrene skulle virke forstyrrende ved at tale med deres Børn om Skolens Forhold. Kun, hvis i et eller andet enkelt Punkt en Tvivl kunde opstaa om det Hensigtsmæssige eller Rigtige i Skolens Fremgangsmaade, maa Skolen ønske — idetmindste er det min indstændige Bøn til de Forældre, som maatte vise mig den Ære og Tillid, at betro mig deres Børn — at Hjemmet ikke nærmest søger sin Oplysning hos Børnene, men hos Skolen selv, der vilde have højlig Uret, om den nogensinde misforstod eller viste sig uvillig ligeoverfor en slig Henvendelse i Sager, der baade maatte være den og Forældrene magtpaaliggende.

Naar jeg nu til Slutning skulde give en sammentrængt Fremstilling af den Retning, som jeg agter at give min fremtidige Virksomhed, kunde jeg maaske sige det saaledes: Jeg vil ved af Undervisningsstoffet at bortkaste, hvad jeg anseer for mindst nødvendigt (Udskydelse af et fremmed Sprog, en, navnlig i Mellemlklasserne gennemført, omhyggelig Begrænsning af Realfagenes Stof) søge at vinde Tid og Kraft til at behandle det, som beholdes, paa en saadan Maade, at Eleverne virkelig kunne tilegne sig det, under et alvorligt Arbejde, med Vedligeholdelse af deres Lyst og Iver ved Gjærningen. Undervisningen i øverste Klasse skulde saa, uden

idelig at trættes og sinkes paa Grund af Fortidens Synder, i de forskjellige Fag kunne føre de unge Piger saa vidt frem, som denne Alders Modenhedstrin tillader, imedens den stadig skulde søge baade at tilvejebringe Dygtighed og at vække Lyst hos dem til et selvstændigt Studium, saa at de, naar de forlade Skolen, maatte forstaa og glæde sig ved paa egen Haand at fortsætte den Gjerning, ved hvilken Skolen tidligere var deres Vejleder.

Endnu tillader jeg mig at vedføje følgende Oplysninger:

Skolen aabnes til førstkommende 1ste Maj.

Dens Lokale er i Holbergsgade Nr. 3, 4de Sal.

Den maanedlige Betaling vil blive: i Forberedelsesklassen 2 Rdl. 3 Mk., i de andre Klasser i Gjennemsnit 5 Rdl. idet Betalingen gradvis stiger fra 4 til 6 Rdl. Af flere Søstre betaler den ældste fuld Skoleløn; for de andre nedsættes den med 1 Rdl.

Indmeldelser modtages i min Bolig, Holbergsgade Nr. 3, 4de Sal, hvor jeg sikrest vil træffes Kl. 1—2 hver Søgnedag (med Undtagelse af Torsdag).

I Januar 1870.

Marie Købke.
